

Det här gör SiS

SiS är en förkortning för Statens institutionsstyrelse.

Vi är en myndighet som hjälper barn och vuxna som har svåra problem.

Vi vårdar barn och ungdomar mellan 12 och 21 år.

Vi vårdar vuxna som missbrukar narkotika eller alkohol.

Staten och kommunerna betalar för vården.

Vi samarbetar mycket med socialtjänsten i kommunerna.

Vi har 44 olika institutioner.

De kallas för ungdomshem och LVM-hem.

Där får ungdomar eller vuxna missbrukare bo medan de får vård.

Det finns 31 hem för ungdomar.

De har plats för 600 ungdomar.

Det finns 13 hem för vuxna missbrukare.

De har plats för 300 personer.

De flesta som får vård på hemmen är tvingade att vara där.

Det finns olika lagar som säger att människor med mycket svåra problem ibland måste få vård även om de inte vill själva.

Det är LVU, lagen om vård av unga och LVM, lagen om vård av missbrukare.

En del ungdomar mellan 15 och 17 år kan få vård på ungdomshem i stället för att vara i fängelse.

De har i en domstol blivit dömda för brott enligt lagen LSU, lagen om sluten ungdomsvård.

För att vården ska bli bra är det många människor som arbetar tillsammans på våra institutioner.

De har många olika yrken.

Det kan vara psykologer, lärare eller fritidsledare.

SiS började arbeta 1993.

På SiS arbetar nu mer än 2 tusen personer.

Ungdomshem och LVM-hem finns på många olika platser i Sverige.

Vårt kontor ligger i Stockholm.

En del personer arbetar med forskning, utveckling och annat som gör vården bättre.

Vi samarbetar också med universitet och högskolor.

Vård för missbrukare

De vuxna som får vård genom SiS missbrukar alkohol eller narkotika.

En del missbrukar både alkohol och narkotika.

De flesta har varit missbrukare i många år.

Giftet har skadat kroppen så mycket att personen kan dö om han eller hon inte får vård.

Då säger lagen LVM att personen kan tvingas till vård.

Vårt uppdrag är att hjälpa personen att förstå att han eller hon måste ha hjälp för att sluta missbruka alkohol eller narkotika.

Vi samarbetar med kommunerna, missbrukarnas familjer och andra.

Det börjar med att en läkare, socialsekreterare eller någon i personens familj anmäler till kommunen att personen behöver vård.

Socialtjänsten i kommunen gör en utredning.

Det är sedan en domstol, länsrätten, som bestämmer om en person ska tvingas till vård.

Om personer ska vårdas med tvång får han eller hon åka till ett LVM-hem.

Först får personen behandling så att kroppen blir fri från drogernas gift.

Personalen på hemmet undersöker vilka problem personen har och vilken hjälp han eller hon behöver.

Varje person får en egen plan för vad han eller hon behöver hjälp med.
Ingen får stanna på ett LVM-hem mer än 6 månader.

Det finns LVM-hem för män och LVM-hem för kvinnor.
Det finns också särskilda hem för bland annat kvinnor som väntar barn eller missbrukare som har psykiska sjukdomar.

Vård för ungdomar

Det kan bero på två olika saker att ungdomar mellan 12 och 21 år måste få vård på ungdomshem.

Det kan vara så att föräldrarna inte klarar att ta hand om sitt barn.

Det kan också bero på att en ung människa skadar sig själv.

Det kan till exempel vara att han eller hon begår brott eller missbrukar alkohol eller narkotika.

När en ung människa har problem kan kommunens socialtjänst prova olika sätt att hjälpa.

Barnet kan till exempel bo hos en annan familj en tid.

Men om barnet har det mycket dåligt

och om barnet och föräldrarna säger nej till att få hjälp så kan kommunen tvinga barnet att bo på ett ungdomshem.

Det är en domstol, länsrätten, som bestämmer om barnet ska vårdas enligt LVU, lagen om vård av unga.

När barnet kommer till ungdomshemmet undersöker personalen vilka problem barnet har och vilken hjälp barnet behöver.

Det tar ungefär två månader.

Varje barn får en egen plan för vad han eller hon behöver hjälp med.

En del barn bor på ungdomshem bara en kort tid.

Andra barn måste bo kvar i flera år.

Det är viktigt att barnen får gå i skolan.
På ungdomshemmen får de studera i små grupper.
På alla ungdomshem finns grundskola.
På en del ungdomshem finns det också gymnasieskola.
Unga människor med svåra problem behöver trygghet
och vuxna människor som de kan lita på.
Därför finns det många vuxna som arbetar på ungdomshemmen.

Meningen med vården på ungdomshemmet är att barnet
ska kunna flytta hem till sin familj igen
eller kunna bo i en egen lägenhet.
Kommunens socialtjänst ska varje halvår undersöka hur det går
och om barnet ska fortsätta att tvingas till vård.

Vård i stället för fängelse

1999 kom en ny lag.
Den säger att ungdomar mellan 15 och 17 år
kan få vård på ungdomshem i stället för att vara i fängelse.
De har i en domstol blivit dömda för brott enligt lagen LSU,
lagen om slutna ungdomsvård.

Hur länge den unga människan ska stanna på ungdomshem
beror på vilket brott han eller hon har gjort.
Det kan vara allt mellan 2 veckor och 4 år.

Det är kommunens socialtjänst som har ansvar för dessa ungdomar.

Lena Erika Falk på Centrum för lättläst har skrivit om texten till lättläst.